

Sa

die

7. U

DECLARATIO
Sac. Reg. Majestatis
SVECIÆ,

de propensione sua in

PACIS studia:

die XX. Junii anno M DCLIX.

Chronoburgi edita.

8. vno 91.

11. 16 11 10

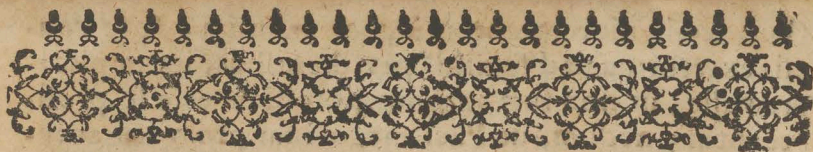
Erverunt in manus sac Reg
 Mre Svecie...
 CLARATIO...
 ordinatio...
 glix...
 gis Daniz...
 dines Generles...
 us. Hæc Comit...
 potentionalis...
 ministris de...
 quibus...
 Ex...
 scholaribus...
 vobis...
 tractat...
 quæ...
 rum ge...
 onis n...
 nantur...
 pentu...
 SPECI...
 tanqu...
 stas ex...
 in spec...
 rum &
 major...
 nunc l...

25. 826. 7.

Regis
 Ordin
 status
 Septe
 Minis
 partib
 sent
 perspi
 voces
 quære
 rum ge
 onis n
 nantur
 pentu
 SPECI
 tanqu
 stas ex
 in spec
 rum &
 major
 nunc l

Rervenerunt in manus Sac. Reg. Mtis. Sveciæ exemplaria duarum DECLARATIONUM per Ablegatum extraordinarium Serenissimæ Reipubl. Angliæ, quæ emanatæ perhibentur à parte Regis Daniæ, postquam celsi & præpotentes D.D. Ordines Generales uniti Belgii, vigore cujusdam tractatus, Hagæ Comitum ad promovendam inter hæc Septentrionalia Regna securam pacem initi, per suos Ministros de animorum reconciliatione & bello in his partibus sopiendo, uti fertur, nonnulla proposuissent. Ex quibus Declarationibus satis luculenter perspicere licet, quam invitis auribus animisque PACIS voces à Danis acceptentur, dum, quævis obtentui quærentes, aliena ab hoc bello Danico, adeoque aliorum gentium controversias, quæ cum hoc Septentrionis negotio nihil commune habent, admiscere conantur; interim, ne Pacis nomen plane horrere culpentur, pro consilio reperiunt, rejicere TRACTATUM SPECIALEM, à dictis Belgicis Ministris propositum, tanquam eum, per quem Sac. Reg. Mtis. Sveciæ injustas exposcere condiciones liceret, ac UNIVERSALEM in speciem substituere, utpote communi commerciorum & navigationis usui libertatem & securitatem, majorem redditurum & conservaturum. Quamquam nunc hisce latebris facile ostendant Dani peritioribus,

bus, & alieniorem eorum à pace animum, & se cau-
sis externis, ac ad se nihil pertinentibus, ita implica-
ri velle, ut non suæ amplius potestatis esse se profi-
teantur; nedum, ut Pacis negocium pro voto acce-
lerare valeant, atq; culpam in Sac. Reg. Mtem. obli-
quæ derivare injuste tentent: tamen efficiendum pu-
tavit Sac. Reg. Mtas. Sveciæ, ut luculentius omni-
bus appareat, ne hac quidem Danorum exceptione
& declaratione à salutaris Pacis proposito, quod jam
diu serio urgebat, se dimoveri posse. Etenim UNI-
VERSALIS TRACTATUS, quem illi tantopere sectan-
tur, ac procul à rationibus & mente Sac. Reg. Mtis.
recedere forsitan opinantur, non ita longe abit à sen-
tentia Sac. Reg. Mtis, ut eundem, si ex candido &
sincero pectore proficisci intelligatur, ac media &
modus exhiberi possunt, quibus & mature incipiat,
ac ad finem & executionem, sine plurium rerum par-
tiumq; supplantatione, atque vicinorum populorum
incommodo, deduci probetur, plane damnet: quin
potius existimat Sac. Reg. Mtas. Sveciæ, sic se com-
parasit jam diu in Pacis negotio, ut rerum non impe-
riti facile judicare possint de singulari Sac. Reg. Mtis.
in eam propensione, utpote quæ sollicitè & omni-
bus modis pridem testatum reliquit, nihil sibi esse vel
prius vel antiquius, quam ut cum omnibus suis hosti-
bus fidam amicitiam restaurare queat. Et subest cau-
sa, cur per omnia eandem desideret & optet, insur-
gentibus adversus Eam tot simul hostibus, ut, nisi sub
divino pugnaret favore, haut ulli verisimile videret-
tur, Eam solam, tot ingruentibus viribus, tantoq; tem-
pore, resistere potuisse. Igitur inter ea media, quæ
usus

usus & necessitas temporum reperire cogit, Sac. Reg. Mtas. Sveciæ semper collocavit æquam transactionem, & sinceram cum omnibus inimicis amicitia & bonæ rursus correspondentia revocationem, eoq; consilia direxit sua, ut appareret, æquos judices, & à partium studiis alienos, nihil habituros esse, quod in pacis studio à parte Sac. Reg. Mtis. magnopere desiderarent: id quod conciso adhuc ordine & stylo facile monstrari posset. Etenim, quantum ad Imperatorem Romanorum, non potest non constare universo Imperio Romano, adeoq; aliis rerum in Europa notitiam aliquam habentibus, quantas S. Reg. Mtas. impensas, diligentiamq; semper fecerit, ut Pax Osna-bruggis & Monasterii conclusa facta, tecta & illibata conservaretur. Pervidit equidem Sac. Reg. Mtas. quæ patrare tentabat FERDINANDUS III. dum viveret, sed connixit paulum. Eodem verò Imperatore ex mortalium coetu emigrante, ac libertate Sac. Rom. Imperii Electoribus, Principibus & Statibus restituta, occasionem rata est Sac. Reg. Mtas. omnium cooperatione quærendi, ut vulnus, quod paulatim refricari cœpit, in tempore medicinæ adhiberetur. Itaq; mox per missum ad Eos Ablegatum declarari fecit, quanto studio teneretur reductæ non ita pridem ingentibus impensis tranquillitatis publicæ, monendo partim ea, quæ ad rerum turbationem à defuncto Imperatore parari tunc certissime constabat, partim, quæ apertis postea in Poloniam trajectis Regis Hungariæ armis manifesto agebantur: ac adhortando, ut, dum per Imperii vacationem plene liceret, publicæ quieti tempestive consuleretur. Mereri securitatem

Imperii Romani, ut, qui fastigium ejus affectare vellet, Paci cum vicinis Regnis litaret: quam ut monstraret Sac. Reg. Mtas. quanti Ipsamet faceret, per iteratam Legationem, Francofurtum ad Mœnum misissam, non obscure significavit, haud aliud se pro manifesta vi, & injuria, contra leges publicas illata, postulaturam, quam simplicem reconciliationem, & securum eorum, quæ beneficio INSTRUMENTI PACIS Ei debentur, usum; atq; ut Domus Austriaca, ab hostibus Sac. Reg. Mtis. separata, deinceps nihil contra dictam Westphalicam pacem in præjudicium Sac. Reg. Mtis. committeret. Has tam moderatas Sac. Reg. Mtis. etiam post adhibitam vim & læsa pacta, animi rationes, quicumq; pacem amat, laudare utiq; tenetur, cum, inducta oblivione injuriarum antea actarum, nulli nec occasione nec tempori eam defuisse videat, quòd aliqva honestæ pacis ansa præberetur. Quod autem Domus Austriaca furdis adeo auribus conditionem oblatam spreverit, ita ut salutare Sac. Reg. Mtis. conatus proficere nequicquam potuerint, iis imputandum, quorum hæc propria est culpa. Non tamen destitit Sac. Reg. Mtas. perseverare in bono proposito, quamvis obnitentibus ejus adversariis. Cum enim Tractatus in Polonia ostentaretur, atq; Domus Austriaca pariter secum ibi tractandi copiam promitteret, nihil omnino distulit Sac. Reg. Mtas. quod eo facere posset. SALVOS CONDUCTUS, & cætera conventuris necessaria instrumenta, sic parari curavit, ut non minus intelligeretur, pronam esse Sac. Reg. Mtem. cum ea Domo in ipsa Polonia tractandi, quam ipsismet cum Polonis. Quibus Sac. Reg. Mtas. jam perpetuo tenore

nore
Pole
imp
& v
prob
stitu
hact
rum
ab el
indie
mod
turb
iam,
nam
hort
dom
tera
& r
fese
fit.
rum
Reg
prob
cont
viis
do e
mod
vix d
dam
etian
adcr

nore ab initio belli Polonici, & inde, quamdiu Ipsa in Polonia versaretur, & postea etiam, cum necessitas imponeretur è Prussia in Daniam migrandi, studium & voluntatem suam conspicuis satis argumentis approbavit, constitutis & relictis semper, qui pacis restitutioni indefesse operantur. Factum tamen est hactenus, tam à parte Polonorum, quam Austriacorum, ut propitiores non redderentur vices, quæ quæ ab eludentibus fere expectari siveverunt. Nec desunt indicia haut quæquam obscura, quæ arguant, non ipsos modo Austriacos esse à pace alienos, utpote qui in turbidis piscari & lucrari jam diu didicerunt; sed etiam, quæ probent, eosdem gentem Polonam ad supernam obstinationem, & quamvis remoram injiciendam, hortatos esse, idque non alio certe fine, quam ut Poloni domi diversis studiis committantur, & sic cerratim atterantur magis, pacisque interea beneficio priventur, & retribus insimul Austriacis ita implicentur, ut inde sese extricare, cum maxime velint, illis haut integrum sit. Igitur hucusque evenit, ut, quamvis saniores eorum & liberari à compedibus Austriacis, & sopiri cum Regno Sveciæ bellum cupiant, nihilo tamen magis proficiant, quin plerique, deterioribus subordinati consiliis, non unum in SALVIS CONDUCTIBUS & præviis Tractatui instrumentis committant errorem. Modo enim justam & usitatam sæpius titulaturam negant: modo sigillum Regni ita deformant, non tantum, ut vix deprehendas nomen ipsius Regis; sed etiam quædam adeo delentur, quædam corrumpuntur, quædam etiam nova, nec hactenus in SIGILLO POLONICO visa, adcrustantur, ut, cujus fuerit Sigillum aut inscriptio, haut

haut tam in facili sit dignoscere. Et cum de emenda-
tione à parte Sac. Reg. Mtis. Sveciæ instanter moni-
tum sit, tum verò omnia in pejus mutabantur, ut de-
prehensum sit, nunc Legatos quosdam esse exclusos,
nunc integros paragraphos elisos, nec curæ habitum,
ut dies, quo scripti sunt, pro solito exprimeretur; id
quantum interfit, ut Comitiorum tempore fiat, judi-
care potest, quicumque Rempubicam Polonam non
ignorat: adeoque aliæ maculæ post alias subinde ir-
reperunt, ut facile animadvertas, Polonos sive alio-
rum consiliis seductos, sive de industria propria pec-
care, nec rem serio agi; reperiri verò circa quamvis
promissam emendationem novum defectum, qui paci
publicæ aut in præsens sit impedimento, aut in futu-
rum fraudi. Econtra Sac. Reg. Mtis. Sveciæ, quæ
eodem constantiæ tenore paci revocandæ incumbit,
jam diu, nec absq; magnis sumptibus, cum Legatis suis,
instrumenta Tractatui necessaria secum habentibus,
non modo pro Polonis, sed etiam pro eorum fœdera-
tis, præstolatur; adeoque pro Electore Brandenburgi-
co, qui, post sacram pactorum religionem irreveren-
ter habitam, & deniq; fide mala servatam, tantum ab-
est, ut bonam intentionem Sac. Reg. Mtis. agnoscat
& amplectatur, ac Pacis nomen in animum admittat,
ut super arma, quæ in Sac. Reg. Mtem. vehementer
stringit, futilibus insuper & impudentibus suorum mi-
nistrorum scriptis & vociferationibus animi sui iram
acuat & exserat. Ex quibus omnibus, qui remotum
à studiis partium gestant animum, satis cognoscere
possunt, non per Sac. Reg. Mtem. stetit hactenus,
tam evidentibus documentis ad omnes reconciliatio-
nis

nis via
nient
eos ob
media
obluc
C
eande
lixum
deside
aut Pa
ceptat
caneur
fitum
Sveciæ
nunqv
sitionis
one ex
Dani,
Sac. R
singula
reditur
Ipsa &
si de se
substite
aptand
res dein
tur. E
tali stat
riorem,
liceretur
fuit, Pa

nis vias promptam, quo minus Tractatus Pacis convenientibus in locis & per omnia instituat; sed per eos obstacula injici, quorum animi revocandæ quietis media horrent aut aspernantur, vel etiam illusionibus oblectantur.

Cæterum, ut ad Daniam revertamur, atq; eidem eandem Pacis viam fuisse apertam monstremus, prolixum foret deducere, quam Sac. Reg. Mtas. ex animo desiderarit, aut nunquam fuisse ad manus perventum, aut Pacem Roskildensem ut pronis ulnis à Danis acceptatam, ita bona fide observatam fuisse. Supervacaneum etiam esset agere, quod alibi suo loco expositum est. Illud tamen sciendum, Sac. Reg. Mtem. Sveciæ, quamvis in Daniam cum armis reverti coactam, nunquam tamen detrectasse honestas & tutas compositionis vias. Et quanquam cunctatione sua & negatione executionis Sac. Reg. Mtem. adeo irritaverint Dani, ut de vindicta in crimina eorum unice cogitare Sac. Reg. Mtas. non immerito statueret, fecit tamen singularis Ejus humanitas & moderatio, ut circa suum reditum in Selandiam Danicis Legatis Ringstadii & Ipsa & per suos ibi Ministros significari curaverit, ut, si de se Dani solliciti essent, Svecico Legato Hafniæ subsistenti aliquid medicinæ, ad præsens tempus adaptandæ, proponerent, super quo, quemadmodum res deinceps sanari posset, consilium amplius caperetur. Eorum enim interfuit, per hujusmodi merita in tali statu constitutorum, aliquid proferre, quod securiorem, quam Sac. Reg. Mtas. experta est, pacem polliceretur. Sed sicuti pectoribus eorum jam diu fixum fuit, Pacem Roskildensem enervare, nec ullam cum

Svecia arctiorem, aut saltem fidam amicitiam colere, præsertim ex quo per æstatis beneficium aliunde promissis & spe onerarentur; ita huic occasione imminere æquo animo haut sustinuerunt, quin ambo Legati, Hafniam reversi, Legatum Svecicum quidem invisere, non tamen ullam pacis mentionem fecerunt, sed invertendo ordinem apud eum explorarunt, an quidpiam à Sac. Reg. Mte. in mandatis haberet, quod proponeret. Cum verò in rem præsentem illi nihil commissum esset, nisi ut causam regressus in Selandiam exponeret, Eosq; audiret, & Sac. Reg. Mti. audita referret, ab omni studio compositionis Legati Danici quoq; destiterunt, scribens alter eorum ad Legatum Gallicum, Equitem de Terlon, quod nihil à Legato Svecico potuerint expiscari; cæterum causam totâ Deo esse committendam: ut facile hinc animadvertas, de Pacis cura Eos parum fuisse sollicitos, imo, ut fraudem observes, hic alter Legatorum ad quendam suæ nationis virum literas dedit, quibus rogat, ut operam det, ne ad Gallicum Legatum profectæ literæ in manus Svecorum perveniant, non certe aliam ob causam, quam ne Svecis documentum existeret, quò Danicum dolum in Pacis cura mundo vulgarent. Sac. vero Reg. Majestas, cui perpetuum est sub ipsis belli fervoribus pacem sectari, etsi Ei res non infelicitè cedunt, non ita multo post etiam per Gallicum Legatum occasionem fecit Tractatui & compositioni; sed non benignius audita Ejus propositio, quam superior conditio acceptata: imo sat superbe super ea re & insulse à Regni Daniæ Magistro responsum est, ita ut omnis spes inducendi hac via Tractatum Sac. Reg.

Reg. Mti. decollata videretur. Potuisset Sac. Reg. Mtas. iusta quoque commoveri indignatione, atque pacis benignitatem tantisper pigre & invite eam audientibus recondere, præsertim cum res eo loco non esset, ut Svecos magis, quam Danos, premeret; sed non ignara, bella in eum maxime finem geri debere, ut honesta & tuta Pax, quæ unicus Sac. Reg. Mti. scopus perpetuo fuit, resultet, tergiversationi importunæ quorundam nonnihil condonandum esse censuit, ac Commisariis suis, ad Polonicum Tractatum destinatis, in commissis dedit, ut, si ab ea parte Dani sui copiam facerent, pariter nomine Sac. Reg. Mtis. Sveciæ justis procuratoriis communiti adessent, qui cum iis de compositione congregarentur. Præterea etiam non obscurum est, quoties ore scripto propensionem suam A legato Extraordinario Reipubl. Angliæ Sac. Reg. Mtas. Sveciæ diversis temporibus aperuit, qui etiam nulli pepercit operæ, labori, literis, aliquam Hassniâ Pacis curam eliceret: hætenus tamen ne quicquam egit, ut facile intelligatur, supervacuum fuisse omnem ejus diligentiam & industriam, apud gentem pacis odio & duritie supinam. Desinant ergo culpæ notam in Sac. Reg. Mtem. derivare, qui ipsi in causa sunt, quod cruento tamdiu bello invicem committamur, quod pacis cura tam langvide proficiat, ac commercia interim patiantur. Nam quod Rex Daniæ excipiat, se non posse pacem amplecti cum Svecia, nisi pariter in Borussia flammæ sopiantur, rationemque addat, quod cum Septentrionalium Regnorum Pace liber commerciorum cursus alias non redintegretur, id quæ situm est effugium, ne

Pacis nomen invalescat, atq; tale, quod Daniam inter omnes circumjacentes populos quam minimum afficiat. Quid enim ante hos quatuor annos, cum bellum in Polonia & Borussia inflammaretur, nihilo plus questus est Rex Daniæ, quam olim ipse Parens, cum bellum iisdem in locis à Svecis gereretur, quorum alter singularibus documentis causam Svecicam asseruit, hic vero cum voto boni successus postea institutum Sac. Reg. Mtis. Sveciæ approbavit, neuter vero de iniquitate in commercia vocem edidit. Et sane, si quæpiam existit ditio, quæ hodie sensum aliquem turbatorum commerciorum intimius apprehendit, apud eam Regnum Sveciæ suum profiteri nomen opus habet, utpote quod plerosq; maris Baltici portus possidens, eorumq; magnam sibi partem bello obnoxiam habens, quorum in manu & opera præcipua commerciorum cura sita esse solet, quam maxime affligi necesse est. Sub prætextu ergo & vana specie liberi commerciorum usus, sicuti Dani, cum iis volupe sic esset, terras & ditiones Svecicas antehac injuste invaserant, atq; sic belli flammam in Septentrione suscitaverant, ita nunc moras nectere & belli necessitates in longum trahere instituunt, id quod ante Roskildensem Pacem quoq; facere conati sunt, donec jugulo eorum Deus enses admovens, meliorem genti inderet mentem. Et quanquam super cæteras contestationes non ita pridem Sac. Reg. Mtas. Sveciæ prolixè declaraverit, quanta propensione in studia pacis feratur, cum eadem urgerent Sereniss. Reipubl. Angliæ Ministri, ita ut exinde atq; ex superioribus satis liqueat Ejusdem voluntas redeundi

undi in amicitiam non modo cum Dania, sed etiam cum omnibus suis hostibus, atq; bonam cum iisdem correspondentiam restituendi; nihilominus (ut neminem fugiat, Sereniss. Regem Daniæ frustra se subducere, & inanes sibi figurare species, nullamq; omnino per Sac. Reg. Mtem. Sveciæ fieri moram, quin Pacis studium è vestigio & quovis modo reflorescat,) hocce Sac. Reg. Mtas. Sveciæ in animam induxit universo mundo declarare, iis vero imprimis, qui universali Tractatui operam dare præ se ferunt, quod Sac. Reg. Mtas. eundem quoq; approbare & acceptare firmiter decreverit, modo illi, qui talem Tractatum sive commentantur, sive ex vero proponunt, aliquas exhibeant rationes, quibus negocium non implicari magis, sed ad prosperum finem commode deduci posse probaverint. Sic enim procedendum est, ut, sive in uno sive pluribus locis Tractatus fuerit institutus, aliena & heterogenea non misceantur & confundantur, sed pro more, alibi servato, partes inter se quidem agant & tractent, verum pro habitu, conditione & natura rei, atq; controversiarum constitutione & diversitate, diversimode. Si hac methodo & ratione feliciter profici posse, fidei rationibus ostensum fuerit, promittit Sac. Reg. Majestas, non alienam Se fore ab ea sententia, quin, ut cum omnibus reconciliationem institui ardentem cupit, ita à Se facile impetrare possit, ut profiteatur, universalem Tractatum non invitam Se amplecti velle. Cæterum, si non serio, sed sub obtentu res agitur, atq; negocia Pacis majoribus forsan hoc ipso implicita fuerint difficultatibus, protestatur Sac. Reg. Mtas. coram toto orbe,
Se

Se non modo culpa improsperi eventus vacare velle,
sed etiam teneri de jure eum debere ad commercio-
rum turbatorum indemnitate[m] præstandam, qui sub
prætextu specioso & consiliis subdolis commercia
impediri & morari institerit, honestæq; Pacis occasi-
ones & vias, reperta quavis exceptione & declinati-
one, occluserit, adeoq; ad trahendum bellum cum
hostibus Sac. Reg. Mtis. strictiora fœdera, belliq; so-
cietates iniverit, quibus bonæ pacis & commercio-
rum rationes non possunt non obteri & conculcari.
Actum Chronenburgi, ut supra, in fidem majorem sub
figillo Regio & subscriptione Cancellariæ.

Ex mandato Sac. Reg. Mtis.

Edvard Ehrensteen.

velle,
ercio-
vi sub
ercia
ccaffi-
inati-
cum
q; fo-
ercio-
lcari.
m sub

Se non modo culpa impiorum eventus
sed etiam tenent de iure eam debere ad com-
tum turbatorum indumentis prestandam, qui sub
pretextu speciosi & consilii subdolis committunt
impediri & motum inflicere, honestasque pacis occul-
ones & vias, reperta quavis exceptione & declinat-
one, occluserit, adeoque ad trahendum bellum cum
hostibus sac. Reg. Mai. sanctiora sedera, bellis; so-
cietates inveniunt, quibus bonae pacis & commero-
rum rationes non possunt non opteri & conculari.
Actum Chronenburg, ne supra, in fidem maiorem sub
sigillo Regio & subcriptione Cancellariae.

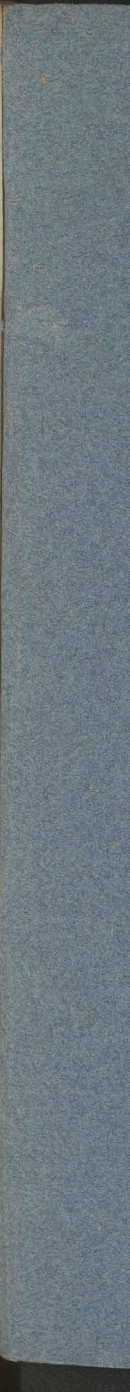

Ex mandato sac. Reg. Mai.

Edward Ehrnsheim

nen.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly obscured by the paper's texture and discoloration.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0017088

